

กระทู้ถามที่ ๐๑๕ ร.

วุฒิสภา

๓๐ กันยายน ๒๕๕๓

เรื่อง การพัฒนาโครงการกลไกการพัฒนาที่สะอาด (CDM) ในประเทศไทยและคาร์บอนเครดิต

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถาปนายนกรัฐมนตรี ดังต่อไปนี้

ตามท่อดงค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (อบก.) ซ่งเป็นองค์การมหาชนตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๕๐ เพื่อเป็นองค์กรผู้มีอำนาจตามพิธีสารเกียวโต (DNA : Designated National Authority) มีวัตถุประสงค์และหน้าที่ คือวิเคราะห์ก่ลั่นกรองเพื่อรับรองโครงการลดก๊าซเรือนกระจกว่าเป็นโครงการตามกลไกการพัฒนาที่สะอาด (CDM : Clean Development Mechanism) ของพิธีสารเกียวโต ทั้งเป็นศูนย์ข้อมูลก๊าซเรือนกระจกของประเทศ ส่งเสริมการพัฒนาโครงการและการซื้อขายปริมาณการลดก๊าซเรือนกระจกที่ได้รับความรับรอง พัฒนาศักยภาพการจัดการก๊าซเรือนกระจกในภาครัฐและเอกชน เผยแพร่ประชาสัมพันธ์และสนับสนุนการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนสภาพภูมิอากาศปัจจุบันการดำเนินการตามกลไกการพัฒนาที่สะอาดในประเทศไทยเป็นที่รู้จักมากขึ้น ขณะนี้ (กันยายน ๒๕๕๓) ประเทศไทยมีโครงการที่ผ่านการรับรองจาก อบก. ไปแล้ว ๑๑๘ โครงการ รวมปริมาณก๊าซ ๖ ที่จะสามารถลดลงได้ประมาณ ๗.๓ ล้านตัน คาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าต่อปี เป็นมูลค่าคาร์บอนเครดิตประมาณ ๕,๐๐๐ ล้านบาท/ปี ก่อให้เกิดการลงทุนกว่า ๓๗,๐๐๐ ล้านบาท โครงการ CDM ในประเทศไทยประมาณกว่าร้อยละ ๖๐ เป็นประเภทการทำลายหรือใช้ประโยชน์จากก๊าซชีวภาพ (มีเทน) ประมาณร้อยละ ๒๐ เป็นประเภทการใช้เชื้อเพลิงชีวมวล ส่วนที่เหลือเป็นประเภทอื่น ๆ เช่น โครงการผลิตปุ๋ยชีวภาพพลังงานแสงอาทิตย์ พลังงานลม พลังงานน้ำขนาดเล็กและการประหยัดพลังงานในกระบวนการผลิต เป็นต้น อย่างไรก็ตาม กลไกการดำเนินการตามโครงการนี้มีความซับซ้อน ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานซึ่งประมาณ ๔ - ๘ ล้านบาท ต่อโครงการ และระยะเวลาที่ต้องใช้กว่า ๒ ปี ทำให้ขาดแรงจูงใจในการพัฒนาโครงการพอสมควร นอกจากนี้การเจรจาในเวทีสหประชาชาติของประเทศภาคี (COP:Conference of the Parties) ภายใต้อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (UNFCCC) เพื่อหาข้อตกลงการลดก๊าซเรือนกระจกระยะที่ ๒ ของพิธีสารเกียวโตหลังปี ค.ศ. ๒๐๑๒ ได้เข้มข้นมากขึ้นซึ่งเป็นไปได้ที่จะมีกลไกใหม่ต่าง ๆ ออกมารวมทั้งค่านันสัญญาที่ประเทศกำลังพัฒนา ซึ่งประเทศไทยต้องร่วมลดก๊าซเรือนกระจกด้วย ทั้งนี้ผู้เชี่ยวชาญในวงการเจรจาของเวทีสหประชาชาติหลายท่านระบุว่า อนาคตกลไกการตลาดคาร์บอนจะขึ้นอยู่กับประเทศใดจะมีบทบาทเป็นผู้นำด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโลก แม้ว่าจะมีข้อเสนอกลไกการตลาดใหม่ ๆ แต่ก็ต้อง

ใช้เวลาในการพัฒนาถูกระเบียบและขั้นตอนต่าง ๆ เพื่อใช้บังคับอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นหน่วยงานที่ได้รับผิดชอบต้องเตรียมความพร้อมในการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโลก รวมทั้งเตรียมการรองรับมาตรการตามข้อตกลงหรือกลไกใหม่ที่จะเกิดขึ้น จึงขอเรียนถามว่า

- รัฐบาลมีนโยบายและแนวทางในการพัฒนาโครงการกลไกการพัฒนาที่สะอาด (CDM) ในประเทศไทยและการซื้อขายคาร์บอนเครดิตเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการลดก๊าซเรือนกระจก รวมทั้งปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโลก ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคหรือไม่ อย่างไร

ขอให้อตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

นิลวรรณ เพชรบุรีณิน

สมาชิกวุฒิสภา

คำตอบกระทู้ถามที่ ๐๑๕ ร.

ของ นางนิลวรรณ เพชรบุรณิน สมาชิกวุฒิสภา

เรื่อง การพัฒนาโครงการกลไกการพัฒนาที่สะอาด (CDM) ในประเทศไทยและคาร์บอนเครดิต

ข้าพเจ้า นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี ขอตอบกระทู้ถาม เรื่อง การพัฒนาโครงการกลไกการพัฒนาที่สะอาด (CDM) ในประเทศไทยและคาร์บอนเครดิต ของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ดังนี้

คำตอบ

ขอเรียนว่า ปัจจุบันการดำเนินการตามกลไกการพัฒนาที่สะอาดในประเทศเป็นที่รู้จักมากขึ้น เนื่องจากได้มีตัวอย่างโครงการลดก๊าซเรือนกระจกที่ดำเนินการจนได้รับคำตอบแทนจากการขายคาร์บอนเครดิตแล้ว ซึ่งประเทศไทยมีโครงการที่ผ่านการรับรองจากองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (อบก.) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่วิเคราะห์หลักเกณฑ์การรับรองโครงการลดก๊าซเรือนกระจกว่าเป็นโครงการตามกลไกการพัฒนาที่สะอาด (Clean Development Mechanism : CDM) ของพิธีสารเกียวโต ไปแล้ว ๑๑๘ โครงการ (ข้อมูล ณ กันยายน ๒๕๕๓) รวมปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่จะสามารถลดลงได้ประมาณ ๗.๓ ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าต่อปี เป็นมูลค่าคาร์บอนเครดิตประมาณ ๕,๐๐๐ ล้านบาท/ปี ก่อให้เกิดการลงทุนกว่า ๓๗,๐๐๐ ล้านบาท และมีผู้แจ้งความจำนงที่จะพัฒนาโครงการอีกประมาณ ๒๒๐ ราย โครงการ CDM ในประเทศไทยที่มีการดำเนินงานในปัจจุบันประมาณกว่าร้อยละ ๖๐ เป็นประเภทการทำลายหรือใช้ประโยชน์จากก๊าซชีวภาพ (มีเทน) ประมาณร้อยละ ๒๐ เป็นประเภทการใช้เชื้อเพลิงชีวมวล ส่วนที่เหลือเป็นประเภทอื่น ๆ เช่น โครงการผลิตปุ๋ยชีวภาพ พลังงานแสงอาทิตย์ พลังงานลม พลังงานน้ำขนาดเล็ก และการประหยัดพลังงานในกระบวนการผลิต เป็นต้น โครงการ CDM เหล่านี้ก่อประโยชน์ในลักษณะทุกฝ่ายได้ประโยชน์ (win-win) กล่าวคือ ผู้พัฒนาสามารถลดต้นทุน (จากการลดพลังงาน) ลดปัญหามลพิษจากของเสีย เพราะดักเก็บก๊าซชีวภาพไม่ให้มีกลิ่นเหม็นและเกิดการย่อยสลายของเสียได้มากขึ้น มีพลังงานไฟฟ้าเหลือขายให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้ และใช้ก๊าซชีวภาพไปเท่าใดก็คือปริมาณคาร์บอนเครดิตที่จะขายได้ต่อไปอีก สำหรับอุปสรรคของการดำเนินโครงการลดก๊าซเรือนกระจกนอกจากการดำเนินงานที่ซับซ้อนแล้ว ยังมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานซึ่งจะต้องใช้ประมาณ ๔ - ๘ ล้านบาท/โครงการ ในระยะเวลาที่ต้องใช้กว่า ๒ ปี ทำให้ขาดแรงจูงใจในการพัฒนาโครงการพอสมควร

ดังนั้น องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (อบก.) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำลังส่งเสริมให้มีองค์กรรับรอง - ทวนสอบ (Designated Operational Entity : DOE) ของไทยเพื่อลดค่าใช้จ่ายในการจ้างองค์กร DOE จากต่างประเทศมาตรวจสอบเพื่อให้คาร์บอนเครดิตโครงการเข้าข่ายที่จะได้รับเงินคำตอบแทนจากการขายคาร์บอนเครดิตหรือไม่ นอกจากนี้รัฐบาลได้ดำริที่จะลดภาษีรายได้นิติบุคคลจากการขายคาร์บอนเครดิตด้วย รวมถึงการพัฒนาจัดตั้งกองทุนคาร์บอนไทยให้เป็นกองทุนร่วมลงทุน (Venture Capital Fund) ของเอกชนเพื่อช่วยสนับสนุนโครงการขนาดเล็กได้มากขึ้น

อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันการเจรจาในเวทีสหประชาชาติของประเทศภาคี (Conference of the Parties : COP) ภายใต้อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (United Nations Framework Convention on Climate Change : UNFCCC) เพื่อหาข้อตกลงการลดก๊าซเรือนกระจกระยะที่ ๒ ของประเทศที่พัฒนาแล้ว (ANNEX I) ของพิธีสารเกียวโต หลังปี ค.ศ. ๒๐๑๒ ซึ่งเป็นไปได้ที่จะมีกลไกใหม่ต่างๆออกมา โดยกลไกการพัฒนาที่สะอาดหรือ CDM นั้น ยังไม่มีประเทศใดที่เสนอให้ยกเลิกมาตรการหรือกลไกนี้ CDM จึงยังใช้การได้อยู่ซึ่งนับเป็นกลไกการตลาดของคาร์บอนที่แน่นอนและน่าเชื่อถือที่สุดในช่วงหลายปีที่ผ่านมา แม้กระทั่งสหรัฐอเมริกาก็ยังเห็นความสำคัญของ CDM เพียงแต่ได้เสนอให้พัฒนาหรือปรับปรุงกระบวนการให้มีความซับซ้อนน้อยลง